

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kazuistika dítěte

**Podpora přirozeného rozvoje řeči u dětí – primární
logopedická prevence**

Kroměříž září 2022 – únor 2023

Zpracoval/a: Evženie Vintrlíková, DiS.

Kazuistika dítěte

Výběr případu:

Ke své práci jsem si vybrala chlapce jménem Jakub. Navštěvuje mateřskou školu v Kostelanech, kde pracuji od září 2022 v kombinovaném úvazku jako učitelka MŠ a jako vychovatelka v ŠD.

Kubíka jsem si vybrala hned z několika důvodů. Přesto, že chlapec ještě není předškolák, je nesmírně hodný, poslušný a zajímá se o své okolí, je zvědavý. Dobře se s ním spolupracuje, poslouchá pokyny a je učenlivý. Jedním z dalších důvodů bylo i to, že již od září jsem si u něj všímala jistých nedostatků v řeči. Byl velmi tichý, málo mluvil, ale i tak bylo zjevné, že není vše v pořádku. A v neposlední řadě důvodem, proč s ním pracovat byl přístup rodičů, kteří můj návrh vzít Kubíka do tohoto programu a pracovat s ním, přijali velmi nadšeně a pozitivně.

Osobní údaje:

Jakub, narozen duben 2018. V době zahájení práce měl 4 roky 7 měsíců. Práce byla realizována v MŠ Kostelany. Při vstupu do programu jsem zjistila, že chlapec dochází na logopedii v Kroměříži. Navštěvuje ji již od 3 let. Program jsem připravila a realizovala, dle svých představ a aktuálních potřeb chlapce.

Osobní anamnéza:

Těhotenství maminky probíhalo standartně bez komplikací. Porod Kubíka musel být vyvolán, byl dlouhý, náročný pro všechny a nastaly i drobné komplikace (rodiče více nerozváděli). Poporodní péče už probíhala standartně, léčba následku z komplikace proběhla dle očekávání.

Přibližně od 3 měsíců s ním maminka chodila na „vaničkování“, od cca 6 měsíce na plavání. S plaváním však při nástupu covidové situace skončili.

V dětství docházel na rehabilitace – dětským lékařem byla doporučena Vojtova metoda, ale na rehabilitacích zhodnotili věk chlapce jako vysoký pro tuto metodu a již volili rehabilitace prostřednictvím cvičení. To se odrazilo ve vývoji Kubíka. Samostatně dokázal sedět až ve 14 měsících. V jeho vývojových pokrocích došlo k tomu, že se dokázal dříve postavit než se posadit. Samostatně začal chodit přibližně v 16 měsících.

U Kubíka nejsou diagnostikovány žádné poruchy zraku ani sluchu. Neužívá žádné léky. Neprodělal závažná onemocnění, ani nebyl operován. Rodiče však přiznali, že jim byla lékaři doporučena adenotomie – odstranění nosní mandle. Zatím o ní pouze uvažují, ale mají obavy a zatím to odkládají.

Rodinná anamnéza:

Kubíkovi rodiče žijí ve společné domácnosti v Kostelanech, nejsou manželé. Vychovávají jediného syna, Kubíka.

Maminka, ročník 1983, má středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou. V současné době je zaměstnána jako pracovníce v sociálních službách. Je právák.

Tatínek, ročník 1973, má také středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou. V současné době je zaměstnán jako referent dopravy. Také je právák.

Ze své rodiny se nejvíce stýká s babičkou, kterou má velmi rád a vždy se na ni velmi těší.

Anamnéza z pohledu rodičů:

Kubík je hodný, tichý kluk. Podle rodičů je velmi zvědavý, někdy potřebuje neustálou asistenci a dohled, ale dokáže být i samostatný a tvořit si své díla dle vlastní fantazie. Dle jejich slov – tvoří si vlastní projekty. Po návštěvách u babičky je hodně výřečný, má potřebu si povídat a sdělit vše co dělali, jedli apod.

Ve volném čase chodí na místní sokolovnu do kroužku „Cvičení pro nejmenší“ a do „Tvořílků“. Na začátku měl Kubík menší problémy s adaptací. Měl respekt z vedoucího kroužku, obavy z navazování kontaktů s dětmi. Při vstupu do nových situací/míst, ať už to byl vstup do MŠ minulý školní rok nebo navštěvování kroužků, vždy potřeboval nějaký čas na seznámení se s prostředím, autoritou, s činností i s dětmi, které již dané místo navštěvovaly. V okamžiku, kdy se se vším seznámí a přijme už je návštěva těchto zařízení apod. bez problémů.

Mezi nejoblíbenější hračky patří u Kubíka Lego.

V komunikaci a rozvoji řeči se rodičům zdá, že je Kubík oproti ostatním dětem jeho věku pomalejší, jeho slovní zásoba je chudší. Dle jejich slov začal s prvními slovy okolo 2,5 let. Jeho slovní zásoba se rozrůstá pomaleji. Rodiče vědomi si situace vyhledali logopedickou péči (ambulance klinické logopedie – Mgr. Zuzana Hellerová), kterou navštěvují přibližně od jeho 3 let. Aktuálně na logopedii řeší navození hlásek K, L, V.

V oblasti rozumové již dokáže napočítat do 10, některé čísla již pozná i napsané. Ovládá základní barvy, tvary. Začíná si pomalu uvědomovat rozdíl mezi pracovním týdnem a volnem, zná některé dny v týdnu.

Pozornost je u Kubíka různá. Pokud ho činnost či výrobek apod. zaujme, dokáže u ní vydržet a vytrvat až do konce. Je-li, ale pro něj činnost nezajímavá, nelíbí se mu, stačí jakýkoliv jiný rušivý element a snadno dojde k rozptýlení. Rodiče jako příklad uvedli práci v Tvořících – kdy měl Kubík omotávat bavlnkou připravenou baňku, a to se mu nelíbilo, tak ji nejdříve propíchal a potom bavlnku provlékal otvory, které si vytvořil.

Hrubá motorika je u Kubíka slabší oproti ostatním dětem. Jsou si toho vědomi i rodiče. Zkoušeli s ním chodit na fotbal, ale když Kubík viděl prolézačky vedle hřiště, byly pro něj více zajímavé než fotbal. Při vstupu do programu uvádí, že se na podzim začal učit jezdit na kole bez pomocných koleček a ve volném čase navštěvuje „Cvičení pro nejmenší“.

Jemná motorika není úplně špatná. Kubík si dokáže hrát s legem a drobnými stavebnicemi. Má snahu i o správný úchop tužky.

Školní anamnéza:

Z mého pohledu začínající učitelky je Kubík tichý, stydlivý chlapec. Ranní loučení s tatínkem bývají dlouhá, někdy ukápnou i slzy. S dětmi se občas zapojí do hry, ale spíše si hraje sám. Nejčastější hračkou, kterou volí ke hře je vláčkodráha nebo Lego.

V oblasti komunikace byl Kubík na začátku školního roku velmi tichý. Všechno dělal mlčky, když něco potřeboval, zatahal za ruku, odvedl a ukázal co potřebuje. Při vstupu do programu už byla komunikace lepší, dokázal pozdravit, rozloučit se, oslovit mě a požádat například o papír.

Hrubá motorika je u Kubíka velmi slabá. Na začátku roku nedokázal střídat nohy na schodech, zvednout židli v jídelně, při cvičení spíše poskakoval, neměl snahu projevit výrazný pohyb či aktivitu. Při vstupu do programu začal střídat nohy na schodech, ale musela jsem ho na to upozorňovat, zrychlil i při oblékání a přesunu např. z umývárny do jídelny (už nebyl poslední). Ve třídě mi nedokáže sedět v tureckém sedu, většinou má nohy do W. To je vidět následně i na postavení nohou při chůzi. Z pohledu různých pohybových her jsem zatím neshledala žádné výrazné potíže.

Jemná motorika je z mého pohledu také slabá. Nejraději si hraje s legem a tam to celkem jde (je vidět, že to má v ruce). Držení tužky není správné, ale když se mu prstíky nastaví do správného úchopu, snaží se ho udržet a něco nakreslit. Když má volnou chvíli a kreslí sám dle svého uvážení, jsou to čáry, které popisuje jako dráhu, někdy letadlo.

Problémy vidím i v sebeobsluze. V průběhu času se pomalu zlepšují. Například na začátku školního roku potřeboval převracet oblečení, zapínat mikinu, bundu apod., oblékání mu trvalo příliš dlouho, byl neustále poslední. Při vstupu do programu je již schopen převrácení oblečení bez pomoci, oblékání je rychlejší.

Pozornost nejsem zatím schopná úplně zhodnotit. Výtvarné práce a pracovní listy tvoří za mojí přítomnosti (musím u něj sedět). U cvičení mohu uvést například situaci z ranního cvičení, kdy se děti učily

zkoordinovat svůj pohyb s písni a toto se učily celý týden. Na konci týdne už to Kubíka nebavilo a při této části cvičení už spíše dělal neplechu.

Jakub je pravák a pozoruji u něj souhlasnou lateralitu.

Problémy před vstupem do programu:

Když jsem si vybírala Kubu do tohoto programu, moc jsem nevěděla, kde všude jsou problémy. Kuba totiž moc nekomunikoval, spíše využíval gesta a přímé ukázání než slova. Pokud něco řekl, vůbec jsem mu nerozuměla.

S postupem času však začal více mluvit, a protože mě poslouchal a snažil se plnit práce dle zadání, tak jsem vzala do programu jeho. První lekce programu jsem proto zaměřila na zjištění Kubových problémů v řeči.

Níže je uvedeno na co jsem přišla a podle toho se pak snažila uzpůsobovat náplně jednotlivých lekcí.

Průběh spolupráce:

Setkání č. 1 – 14. 11. 2022

Téma: Zahájení programu

Obsah lekce:

- ✓ Seznámení rodičů s obsahem programu
- ✓ Ukázka literatury
- ✓ Vstupní dotazník pro rodiče

Průběh setkání:

S rodiči Kubíka jsem se setkala v odpoledních hodinách v prostorách MŠ Kostelany. Nejdříve jsem rodičům vysvětlila v čem bude spočívat moje práce, co budu s Kubíkem dělat a také jsem jim připravila k nahlédnutí literaturu, ze které budu při práci čerpat.

Rodiče Kubíka byli nadšení a připraveni se mnou vyplnit dotazník, který jsem si pro ně připravila. Dotazník jsem vytvořila za pomoci vzorových dotazníků na internetu a také na základě vlastní zkušenosti při vyplňování dotazníků u svých dětí, když vstupovali do logopedické péče.

Před kladením otázek jsem rodiče seznámila také s tím, že jejich odpovědi jsou dobrovolné a nejsou povinni mi je sdělovat. Během vyplňování došlo i k tomu, že jsem se podělila i já o své zkušenosti a starostmi se svými dětmi.

Evaluace:

Toto setkání na mě působilo přátelsky. Rodiče Kubíka byli otevření, nebránili se žádným otázkám z dotazníku, a proto jsem získala všechny informace, které jsem potřebovala. Kubík, který našemu setkání přihlížel se usmíval, když jsem se ho na něco zeptala odpovídal.

Na závěr jsem rodiče seznámila s tím, co s Kubíkem budu v nejbližší době dělat a na tom, že postavím další práci.

Z mého pohledu toto setkání bylo velmi přínosné pro obě strany a měla jsem velmi dobrý pocit z další spolupráce.

Setkání č. 2 – 15. 11. 2022

Téma: Postava

Obsah lekce:

- ✓ Hrubá motorika
- ✓ Fonační cvičení
- ✓ Jemná motorika – správný úchop tužky
- ✓ Dokáže nakreslit postavu?
- ✓ Komunikace – pojmenuje postavu?

Průběh lekce:

Protože se jednalo o první lekci s Kubíkem, nechtěla jsem na něj hned tlačit s nějakým cvičením apod. Protože vím, že je Kuba citlivý, šla jsem na první lekci přes hru.

Hrubá motorika a fonační cvičení

- Pomůcky: čepičky zvířátek, kužely, pěnové kytičky, lano
- S pomocí kuželů, pěnových kytiček a lana jsme si vytvořili malou překážkovou dráhu.
- V pytli s kostýmy jsme hledali čepičky zvířátek. Měli jsme k dispozici psa (**haf, haf**), kočku (**mňau, mňau**), krávu (**Búúúú**).
- Podle čepičky na hlavě jsme si hráli na dané zvířátko, procházeli dráhu a u toho vydávali zvuky daného zvířete.
- Kromě zvířat, od kterých jsme měli čepice jsme navíc přidali hada (**Sssss**), opici (**UuAa, UuAa**), kukačku (**kuku**), Ovci (**Béééé**)
- Na dráze jsme střídaly chůzi, běh, lezení po čtyřech, plazení, slalom, chůzi pozpátku, skoky.

Jemná motorika a komunikace

- Pomůcky: papír A4, pastelky
- Kubu jsem usadila u stolečku dala mu k dispozici pastelky (trojhranné) a čistý papír A4.
- Nejdříve jsem se ho zeptala, zda umí nakreslit postavu. Přikývl, že ano, proto jsem mu dala pokyn ať mi jednu postavu nakreslí a dala jsem mu volný prostor, protože, jsem ho chtěla vidět pracovat samostatně bez mojí přítomnosti.
- Po chvíli jsem si k němu přisedla a zjistila jsem, že nakreslil několik postav. Odložil pastelky a začali jsme si společně povídat, kdo to je?
- Při povídání o postavách jsem si začínala všimnout nedostatků v řeči.
- **viz. příloha 1**

Evaluace:

Tuto lekci jsme zahájili fonačním cvičením – hrou na zvířátka s pohybem na překážkové dráze. Kuba je stydlivý kluk. Když jsme si před každou změnou zvířete připomínali, jaký zvuk zvíře vydává, čekal na náповědu – tzn. musela jsem naznačit nebo přímo říct, jaký zvuk zvíře dělá. Pak už napodoboval sám. Překážkovou dráhu zvládal, místy potřeboval pomoc – jako například při chůzi pozpátku. Na jeho pohybech je ale velmi znát nedostatečně rozvinutá hrubá motorika. Cvičení mu trvalo dlouho, nohy má nejspíš i vinou špatného sedu (při sedu dává nohy do W) do x, což se odráží i v jeho chůzi a pohybu celkově.

Druhá část lekce se přesunula ke stolečku, kde kreslil postavu. Chtěla jsem po něm jednu postavu, ale on mi jich nakreslil několik. Můj původní záměr zaměřit se na popis postavy a na to co ji nakreslil a co naopak nenakreslil se stočil k rozhovoru o tom, kdo všechno je na papíře nakreslený. Při povídání jsem si dělala k jednotlivým postavám popisky a zároveň jsem se již zaměřovala na vnímání Kubovy výslovnosti.

Když bych měla zhodnotit Kubův přístup, řekla bych, že nejvíce se mu zamlouvala část překážkové dráhy, kdy se smál a bylo na něm vidět, že si to užívá.

Z této lekce jsem si odnesla několik poznatků:

- slabá hrubá motorika
- kresba – špatný úchop, ale při nastavení prstů do správné pozice se snaží zachovat
- kresba – postavě chybí vlasy, nos, uši, prsty, krk, obuv/chodidla
- výslovnost – neměkčí – místo děda, řekne „deda“
- výslovnost – hlásku „K“ nahrazuje hláskou „T“ (Kája – řekne „Tája“) – když to po něm zopakují „Tája“, už kroutí hlavou, že ne, ale na moje „Kája“ přikyvuje
- výslovnost – zatím se mi zdá, že hlásku „R“ vynechává – strýc – řekne „stýc“

Setkání č. 3 – 18. 11. 2022

Téma: Povídej si se mnou – 1.část

Obsah lekce:

- ✓ jazyková rozcvička
- ✓ dechové cvičení
- ✓ sledování Kubovy výslovnosti – pojmenovávání obrázků
- ✓ logopedické doplňovačky

Průběh lekce:

Jazyková rozcvička a dechové cvičení

- Pomůcky: Knížka Logohrátky, peříčka
- K tomuto cvičení jsem využila knihy Logohrátky, kde s pomocí básniček jsme prováděli cvičení s jazýčkem, fonační cvičení a dechová cvičení. Při dechovém cvičení jsme využili barevných peříček. (str. 10–15)

Pojmenovávání obrázků

- Pomůcky: Kniha – Diagnostika předškoláka – Klenková
- Z knihy Diagnostika předškoláka jsem na základě tipu z kurzu okopírovala úvodní obrázky a společně s Kubou jsme si k nim sedli a začali povídat co na obrázcích vidíme. (str. 11–14)
- Při této části byla práce s Kubou velmi složitá. Byla jsem v rozpacích, protože i když Kuba kýval hlavou, že daný předmět či obrázek poznává, stejně mlčel a nic neřekl. Téměř pokaždé čekal až mu povím první slabiku, někdy si počkal i na celé slovo, které se snažil zopakovat.
- Asi v půlce už bylo vidět, že Kuba kouká úplně jinam než na obrázky, a tuto část jsem musela ukončit a zbytek odložit na další lekci.

Logopedické doplňovačky

- **Pomůcky:** Kniha Logohrátky (str. 19)
- Závěr lekce jsem věnovala logopedickým doplňovačkám. Opět jsem využila knihu Logohrátky, kde jsem Kubovi přečetla větu a jeho úkolem bylo doplnit jedno slovo. Náповědou mu přitom byly obrázky v knize. I když Kuba do knihy koukal, běhaly mu oči ze strany na stranu a většinou čekal, až mu obrázek ukážu, někdy dokonce čekal i na náповědu v podobě první slabiky.

Evaluace:

Troufám si hodnotit tuto lekci jako velmi náročnou. Z počátku byl Kuba nadšený. Při jazykové rozcvičce se snažil, bavilo ho foukat do peříčka. Myslím si, že i vidět v knize obrázky a poslouchat ke každému cviku básničku přineslo chuť k práci.

Hlavní část lekce, kdy jsem si chtěla udělat obrázek o tom, jak Kuba vyslovuje jednotlivé hlásky, byla náročná. I když vím, že by dítě mělo mluvit samo, tady to vůbec nešlo. Po většinu času Kuba spíše opakoval po mě, než že by mluvil sám. Myslím si, že to bylo pro oba velmi náročné.

Závěr jsem chtěla odlehčit logopedickými doplňovačkami, ale i tam už bylo viditelné, že je Kuba unavený, nebo ho to nebaví.

I přes náročnost této lekce jsem zjistila:

- vynechává „U“ ve slovech jako je mouka – řekne múka, moucha – řekne mucha
- F – nejde mu rozumět, jestli ho vyslovuje či nikoliv, měla jsem pocit, že nahrazuje „T“ např. Hafík – řekl Hatík
- hlásku „V“ jednoznačně nahrazuje a používá „H“
- hláska „J“ dělá problémy – zdá se že ho „polkne“ místo jí, řekne í
- potvrdilo se mi, že nedokáže měkčit – děda řekne „deda“, hadi řekne „hady“

Setkání č. 4 – 22. 11. 2022

Téma: Povídej si se mnou – 2.část

Obsah lekce:

- ✓ jazyková rozcvička
- ✓ dechové cvičení
- ✓ sledování Kubovy výslovnosti – pojmenovávání obrázků
- ✓ logopedické doplňovačky

Průběh lekce:

Jazyková rozcvička a dechové cvičení

- Pomůcky: Knižka Logohrátky (*str. 10–15*)
- K tomuto cvičení jsem využila knihu Logohrátky. Toto cvičení už jsme zkoušeli v předešlé lekci. Protože bylo na Kubovi vidět, že se mu to na minulé lekci líbilo, využila jsem toho a zařadila ho na úvod této lekce.

Pojmenovávání obrázků

- Pomůcky: Kniha – Dianostika předškoláka – Klenková (*str. 15–17*)
- V této části jsme pokračovali tam, kde jsme skončili při té předchozí. Důvod byl pořád stejný – chtěla jsem nadále pozorovat Kubovu výslovnost jednotlivých hlásek a jeho slovní zásobu.
- Průběh byl ale velmi podobný jako u předchozího setkání, tudíž práce byla pro oba náročná a dlouhá.

Logopedické doplňovačky

- Pomůcky: Kniha Logohrátky
- Závěr lekce jsem věnovala logopedickým doplňovačkám. Opět jsem využila knihu Logohrátky, kde jsem Kubovi přečetla větu a jeho úkolem bylo doplnit jedno slovo. Náповědou mu přitom byly obrázky v knize. (*str. 37*)
- Protože Kuba už věděl, jak pracovat byla tato část oproti té minulé lepší.

Evaluace:

I tato lekce byla náročná. Je však pravda, že na základě zkušenosti z minula už jsem s tím počítala. Musím však říct, že z mého pohledu už to bylo o malinko lepší. Možná to bylo i tím, že jsme oba věděli co nás čeká.

První část byla zábava. Trochu jsme procvičili jazýček, zopakovali si cviky a dechové cvičení s peříčkem.

Druhá část lekce byla náročná, ale pomohla mi udělat si obrázek o výslovnosti dalších hlásek a o Kubově slovní zásobě.

Závěr už byl pro oba zpestřením a příjemným zakončením lekce.

I přes náročnost této lekce jsem zjistila:

- hlásku „K“ jednoznačně nahrazuje hláskou „T“
- hlásku „G“ nahrazuje hláskou „D“
- nejde mu vůbec rozumět, zda dokáže vyslovit „Č“ „Š“ „Ž“
- náročnější slova jako je například kožíšek, mašlička apod. má velké problémy zopakovat, natož sám vyslovit
- hlásky „R“ a „Ř“ nejde vůbec rozumět

Setkání č. 5 – 6. 12. 2022

Téma: Barvy

Obsah lekce:

- ✓ logopedická chvilka – „Pohádka o jazýčku žirafy Žofky“
- ✓ pojmenovávání barev a jejich odstínů
- ✓ rozvoj zrakového vnímání
- ✓ logopedické hádanky

Průběh lekce:

Logopedická chvilka – „Pohádka o jazýčku žirafy Žofky“

- Lekci jsme začali malou logopedickou chvilkou. Posloužila nám k tomu pohádka o jazýčku. (zdroj: materiál z kurzu) **viz příloha 2**
- Kubovi se tato část líbila, snažil se vše opakovat.
- Při této části jsem si již začínala všimnout menšího pokroku v práci s jazykem – začátky byly totiž náročné, malinko otvíral pusku a cvičení neměla velký význam – nyní však otvírá pusku více a s jazykem se snaží lépe pracovat.

Pojmenovávání barev a jejich odstínů

- Pomůcky: Diagnostika dítěte předškolního věku – příloha č. Z4, Z5
- Z výše uvedené knihy jsem vykopírovala přílohu a připravila si ji pro práci. Úkolem Kuby bylo v první části rozstříhané barevné dílky přiřadit ke správnému barevnému poli. Tím jsme zaměřili na zrakové vnímání barev. Tuto barevnou řadu jsme dále využili k dalšímu cvičení. Tím bylo, že Kuba na základě mého pokynu ukazoval na barvy, které jsem říkala. Následně jsme to otočili – já prstem ukázala barvu a on ji měl pojmenovat.
- **viz příloha č. 3**

Rozvoj zrakového vnímání

- Pomůcky: Diagnostika dítěte předškolního věku – příloha Z8
- Kuba dostal před sebe pracovní list. Jeho úkolem bylo podívat se na jednotlivá okénka a říct co na nich vidí. Následně obrázky, které tam našel vybarvit pastelkami (jemná motorika – správný úchop) **viz příloha č. 4**

Logopedické hádanky

- Pomůcky: kniha Logopedické hádanky (str. 6–9)

- Z knihy Logopedické hádanky jsme začaly hned na začátku, kde byly hádanky s hláskami P, B, M a F. Náповědu mu dělaly obrázky v knize. Já mu přečetla verš a Kuba doplňoval. Ve třech případech udělal chybu.

Evaluace:

Při zahájení lekce jsem si všimla pokroku při práci s jazykem. Pohyby jsou důkladnější, více se snaží a sleduje, jak má cvičení provést.

Druhá část barvy a jejich odstíny – tam v první části, kdy přiřazoval barevné lístečky jsem neshledala žádné problémy. Všechno zvládl bez chyby. U druhé a třetí části už jsem začala spatřovat problémy. Přesto, že rodiče uváděli, že barvy zná, tak jsem narazila na problém v rozlišování odstínů, následně i v pojmenovávání z jeho strany.

Pracovní list se Kubovi celkem povedl. Jenom v jednom případě neviděl na obrázku skrytou čepici, ale viděl v tom vodovodní kohoutek.

Poslední část lekce byla už spíše zábavou, ale snažila jsem se u Kubu rozšiřovat slovní zásobu. V některých hádankách udělal chybu. Často čekal až mu obrázek ukážu a pak ho teprve pojmenoval.

Když zhodnotím celou lekci a práci Kubu, nejlépe se mu dařilo při přiřazování barevných lístečků k barevné řadě – i on sám vyhodnotil tuto část práce jako nejlepší. I když pracujeme spolu sami, pořád si nejsem jistá, zda se bojí se mnou mluvit, nebo nedokáže věci apod. pojmenovat. Ve většině případů totiž na mě kouká a čeká až mu to řeknu a on to zopakuje. S opakováním problém nemá – to mu jde.

Setkání č. 6 – 9. 12. 2022

Téma: Zvířátek plný dvoreček

Obsah lekce:

- ✓ pohádka
- ✓ pojmenovávání zvířátek
- ✓ rozvoj sluchového vnímání
- ✓ rozvoj slovní zásoby a vyjadřování
- ✓ rozvoj zrakového vnímání

Průběh lekce:

Pohádka

- Pomůcky: Kniha Rozhýbej svůj jazýček (s knihou jsme pracovali celou lekci)
- Začali jsme pohádkou. V textu byly vyznačena tučně slova/zvuky, které měl Kuba doplňovat, nebo opakovat. Tato část práce ho celkem bavila a bylo na něm vidět očekávání, co bude asi následovat. (str. 31)

Pojmenovávání zvířátek

- Tato část byla celkem jednoduchá. Ukazovala jsem Kubovi zvířátka na obrázcích a on je pojmenovával. Abych docílila názvů zvířátek tak, jak doporučovali v knížce říkali jsme si: velká kočka – malá kočička, velká kačena – malá kačenka apod. (str. 32)

Rozvoj sluchového vnímání

- Nechali jsme si otevřenou knížku. Já jsem napodobovala zvuky zvířat a Kuba mi je ukazoval na obrázku. – To mu šlo velice dobře. (str. 32)
- Pak jsme udělali změnu a to takovou, že já jsem ukazovala na zvířátka a Kuba měl napodobit jejich hlas. – I toto mu šlo, ale téměř pokaždé pokukoval a přišlo mi, že přemýšlí, jestli smí.
- Na závěr jsem opět já napodobovala zvuky zvířat, ale Kuba měl tentokrát přímo říct jaké zvíře jsem napodobila. – Zde čekal na první slabiku, nebo na to až mu název zvířete povím a on zopakoval.

Rozvoj slovní zásoby a vyjadřování

- V knize jsme našli tři řádky, na kterých byly obrázky. Kubovým úkolem bylo pomocí obrázků vytvořit věty. (str. 37)
- První řádek jsme dělali spolu – nejdříve jsem se ho ptala co na obrázku vidí, nebo kdo na tom obrázku je, nebo co dělá apod. Tímto způsobem jsem dokázala Kubu navést k tvoření vět pomocí těchto obrázků.

Rozvoj zrakového vnímání

- Byli před námi čtyři obrázky. (str. 39) Před Kubou byly dva úkoly – prvním bylo zjistit jaké zvíře se na obrázku ukrývá, a druhým úkolem bylo odpovědět na otázku, kde se zvířata schovávají.
- Z mého pohledu se toto cvičení Kubovi velice povedlo a řekla bych, že se v tomto úkole nejvíce samostatně vyjadřoval.

Evaluce:

Protože se snažím každou lekci začít nějakou logopedickou chvilkou v podobě pohádky nebo nějakého cvičení, je vidět, že Kuba už tuto část začíná brát jako automatickou, pohyby jazyka a pusy už jsou lepší, cviky provádí důkladněji – je vidět již nějaký posun.

Pojmenovávání obrázků celkem šlo, ale zdobně mi dělali lehce problémy při vyslovování. I přesto se snažil a nevzdával to.

U cvičení pro rozvoj sluchového vnímání byl velmi pohotový, když měl ukazovat, které zvíře napodobuji, když je měl však pojmenovat, už váhal a čekal na nápovědu z mé strany.

Překvapil mě, když jsme společně pomocí obrázků tvořili věty. Tam jsme neměli problémy a zvládl to. A jako největší úspěch této lekce hodnotím poslední část, kdy vyhledal zvíře na obrázku, pojmenoval ho a dokázal odpovědět na otázku, kde se zvíře ukrývá. Toto cvičení zvládl bravurně.

Setkání č. 7 a 8 – 12. 12. 2022

Téma: Těšíme se po roce na kouzelné Vánoce

Obsah lekce:

- ✓ pohádka
- ✓ pojmenovávání věcí
- ✓ tvorba vět
- ✓ barvy – rozvoj zrakového vnímání
- ✓ grafomotorika – vánoční stromeček
- ✓ jemná motorika – řetěz
- ✓ volná konverzace na téma Vánoce

Průběh lekce:

Protože byl Kuba nemocný a čas utíká, rozhodla jsem se, že dnes si uděláme dvě hodiny společné práce. První jsme dělali dopoledne, druhou jsme dělali odpoledne (2 hodiny v kuse by Kuba nezvládl).

Dopolední lekce:

Pohádka

- Pomůcky: kniha Rozhýbej svůj jazýček – nové hry (kniha nás prováděla celou lekcí)
- Jako vždy začínáme lekci malou logopedickou chvilkou. Tentokrát je to pohádka s vánoční tematikou. V textu jsou vyznačená slova a popis cvičení, které máme dělat. Kuba poslouchá pohádku a když přijde na řadu nějaké cvičení pozoruje a pak se snaží řádně zopakovat. (str. 43)

Pojmenovávání věcí

- V knize jsou obrázky hraček, věcí apod. Kubovým úkolem je dané obrázky pojmenovat. Snažíme se tím o rozšiřování Kubovy slovní zásoby a jeho samostatné vyjadřování. (str. 44)

Tvorba vět

- V knize je na obrázku zobrazena 5členná rodina. V tomto cvičení si s Kubou povídáme, co na obrázku vidíme, kdo co drží v ruce, kdo má, co na sobě, jaké mají předměty, věci, oblečení apod. barvu. Tímto cvičením jsme navázali na to předchozí, kdy se snažím u Kubu rozvíjet slovní zásobu a vyjadřování. Učím ho odpovídat na otázky celou větou. Také jsme se tímto cvičením vrátili i k procvičování názvů základních barev. (str. 49)

Barvy – rozvoj zrakového vnímání

- K Vánocům neodmyslitelně patří vánoční výzdoba. V tomto cvičení jsme se zaměřili na barvy vánočních baněk a ozdob. Kuba dostal barevné lístečky, které už jsme využívali při minulé lekci a nyní k těmto proužkům vyhledával ozdoby stejné barvy ve třídě.

Odpolední lekce:

Grafomotorika – vánoční stromeček

- Kubovi jsem na začátku naší spolupráce vytvořila sešit kde má vše co jsme spolu dělali. Nyní jsem mu tam předkreslila vánoční stromeček a jeho úkolem bylo jej dokreslit.
- Opět jsem mu musela pomoci se správným úchopem tužky, ale snažil se a výsledný stromeček se mu povedl.
- **viz příloha č. 5**

Jemná motorika – papírový řetěz

- Zde jsem měla pro Kubu připravené papírové proužky a lepidlo. Použila jsem 4 barvy – žlutá, červená, modrá, zelená. Kubovým úkolem bylo vytvořit papírový řetěz.
- Kuba sice střídal barvy tak, že neměl dvě stejné vedle sebe, ale místo koleček mu vznikaly slzičky. Jinak mu to šlo.
- **viz příloha č. 6**

Volná konverzace na téma Vánoce

- Závěr dnešní práce jsme věnovali povídání. Povídali jsme si, co doma pečou za cukroví, jakou mají doma výzdobu, na co se těší, co se mu na Vánocích nejvíce líbí, a hlavně co si přeje od Ježíška pod stromeček.

Evaluce:

Jak už jsem zmínila výše, bylo nutné v práci více pokročit. Dnešek byl náročný pro oba. Dopolední hodina byla více o rozvoji slovní zásoby a komunikace, o opakování barev. V této lekci se Kubovi nejvíce líbila část vyhledávání vánočních ozdob podle barevných proužků.

Z mého pohledu jsem byla překvapena, když jsme si povídali u obrázku. Sice jsem mu musela klást otázky, aby mi o obrázku něco řekl, na druhou stranu jeho odpovědi měli smysl a tvořil je spíše samostatně – nemusela jsem mu moc napovídat a odpovědi předříkávat.

Odpolední lekce byla zaměřená spíše na tvoření. První byl vánoční stromeček, který se mu celkem povedl. Jak už jsem výše zmínila, správný úchop pořád činí problémy, ale má aspoň snahu se o něj pokoušet.

I tvorba vánočního řetězu byla super. Dokonce ji Kuba vyhodnotil jako nejlepší část odpolední lekce. Jediné, co vytýkám je tvoření slziček místo koleček, ale u tohoto cvičení jsem se chtěla zaměřit především na rozvíjení jemné motoriky, tudíž z tohoto pohledu cvičení svůj úkol splnilo.

Na závěr jsme si popovídali. Vzhledem k tomu, že to byla spíše volná konverzace, přišlo mi, že se Kuba u této části uvolnil a komunikace s ním na mě působila přirozeněji, než když s ním mluvím nad konkrétním obrázkem apod. Z Kubu jsem měla pocit, že tento náš rozhovor bral spíše jako rozhovor mezi učitelkou a dítětem než jako součást našich lekcí.

Setkání č. 9 a 10 – 13. 12. 2022

Téma: Zimní radovánky

Obsah lekce:

- ✓ logopedická chvilka – „Jak se vydal jazýček na výlet“
- ✓ opakování barev a odstínů
- ✓ rozvoj slovní zásoby
- ✓ podpora přirozené komunikace na téma zimní radovánky
- ✓ hrubá motorika – koulování

Průběh lekce:

Stejně jako předchozí lekce, i tato měla dvě části – dopolední a odpolední

Dopolední lekce:

Podpora přirozené komunikace na téma Zimní radovánky

- Měli jsme to štěstí, že venku napadl první sníh. Proto byla dopolední lekce věnována tématu Zimní radovánky. Povídali jsme si jaké je venku počasí, jaké se v této době nosí oblečení, a také co všechno můžeme venku dělat. Protože Kuba na předchozí lekci ukázal, že je mu příjemnější volná komunikace na téma, o kterém může mluvit sám, ukázalo se tohle jako nejlepší způsob, jak zahájit tuto lekci. Zároveň jsem se tímto snažila o rozvoj přirozené komunikace a rozvoj slovní zásoby.

Hrubá motorika – koulování

- Venku bylo dostatek sněhu na to, abychom vyrazili ven a trochu si ho užili. Proto zbývající část lekce byla věnována pobytu venku, kde jsme hráli koulovanou, brodili se sněhem a pokusili se o stavbu sněhuláka. Touto částí jsem se zaměřila na rozvoj hrubé motoriky formou hry ve sněhu.

Odpolední lekce:

Zatímco dopoledne bylo spíše volnější, odpoledne už jsme více pracovali.

Logopedická chvilka

- Jak už jsme zvyklí, začali jsme malou logopedickou chvilkou. Tentokrát podle pohádky „Jak se vydal jazýček na výlet“. Z této části práce mám velkou radost, protože neustále je vidět, jak se Kuba v této části práce zlepšuje.
- Zdroj: materiál od kolegyně – **viz příloha č. 7**

Opakování barev a odstínů

- Kubovi neustále činí problémy barvy a jejich odstíny. Když říkám barvy já, on bez problémů ukazuje. Ale když je to opačně, tak čeká až já mu napovídám první slabiku a pak dořekne název barvy. Proto se k tomuto vracíme a barvy procvičujeme. Dnes jsme se bavili dopoledne o vhodném oblečení na sníh. I zde využívám barev a ptám se ho např. jakou barvu mají jeho rukavice, jakou barvu má bunda apod.
- Vracíme se také k barevné řadě a přiřazování barevných lístečků. Dnes bohužel chybje – práci ho nechám dokončit. **viz příloha č. 8**

- Jakmile měl hotovo, vyzvala jsem ho ať si to prohlédne, že tam má chyby, tak jestli je najde. – a našel.

Rozvoj slovní zásoby

- Protože u předchozí činnosti bylo vidět, že už je Kuba nejspíš unavený a moc se nesoustředí, dala jsem mu malou přestávku a nechala ho ať si jde na chvíli hrát. Pak jsem si k němu přisedla a povídali jsme si o hračkách, které si vytáhl. Byli to auta, proto jsme si začali povídat co je to za auto, jestli závodní, osobní apod., jakou mají barvu, když jsme tam měli dvě hasičské auta porovnávali jsme jestli jsou stejné a protože nebyli tak v čem jsou jináčtí apod.
- Tato část už byla o poznání volnější a na Kubovi bylo vidět, že mu byl tento způsob komunikace příjemnější.

Evaluace:

Dopoledne bylo volnější, a i když já se zaměřila na rozvoj slovní zásoby a rozvoj hrubé motoriky, Kubovi se to líbilo. Hlavně ta část, kdy mohl dovádět venku na sněhu.

Odpoledne už mělo být více o práci a nějaké aktivitě, ale dopolední program byl asi natolik náročný, že odpolední odpočinek nestačil, aby měl Kuba dostatek sil na odpoledne. Proto jsem musela improvizovat a z původního plánu ustoupit a najít něco jiného. To se nakonec povedlo a myslím si, že i na Kubovi bylo vidět, že mu to bylo příjemnější.

Setkání č. 11 – 4. 1. 2023

Téma: Geometrické tvary (+ opakování již naučeného)

Obsah lekce:

- ✓ logopedická chvilka – „Jak se vydal jazýček na výlet“
- ✓ opakování barev a využití u geometrických tvarů
- ✓ rozvoj zrakového vnímání
- ✓ grafomotorika
- ✓ rozvoj slovní zásoby a paměti – pojmenovávání obrázků + básnička

Průběh lekce:

Logopedická chvilka – „Jak se vydal jazýček na výlet“

- Protože byly Vánoce a s Kubou jsme se dlouho neviděli začala jsem tuto lekci logopedickou chvilkou, kterou už Kubík znal z předchozí lekce. Kuba si na tuto část lekce zvykl a vidím ji vždy jako velmi dobrý začátek každé lekce. **viz příloha č. 7**

Opakování barev a využití u geometrických tvarů

- Využili jsme opět naší pomůcky, kterou máme v sešitě – přiřazovali jsme barevné lístečky k barevné řadě. Zároveň jsme opět opakovali cvičení – já říkám barvy, Kuba ukazuje a opačně já ukazuji a Kuba pojmenovává.
- Připravila jsem si pro Kubu pracovní list. (Zdroj: Předčíselné představy – Jiřina Bednářová) Na něm mohl vidět několik geometrických tvarů. Ty jsme si nejdříve pojmenovali a potom jsme začali pracovat podle zadání.

Rozvoj zrakového vnímání

- K tomuto cvičení nám posloužil pracovní list s geometrickými tvary. Dle zadání totiž Kuba nerozlišoval jen zda se jedná o čtverec nebo trojúhelník, ale také musel rozlišit malý a velký a dle zadání správně vybarvit. **viz příloha č. 9**

Grafomotorika

- K tomuto cvičení nám posloužila publikace Logopedické vymalovánky od Ivany Novotné. Zde jsem vybrala jednoduché cvičení na procvičení správného úchopu tužky. Kubovým úkolem bylo dokreslit sluníčku paprsky. **viz příloha č. 10**

Rozvoj slovní zásoby a paměti – pojmenovávání obrázků a básnička

- Zde jsme pojmenovávali obrázky v jejichž názvu se objevovala především hláska S. Obrázky k tomuto cvičení jsem čerpala již ze zmíněných Logopedických vymalovánek. (str. 16)
- U grafomotorického cvičení jsme měli básničku o sluníčku, kterou jsme se s Kubou začali učit – já předříkávala, on opakoval a pak zkoušel sám.

Evaluace lekce:

Návrat do školky a do pracovního procesu byl náročný pro všechny. O to víc, že čas už pokročil a do skončení praktické části kurzu už moc času nezbývalo. Proto jsem musela začít hned druhý den po skončení volna.

Lekci jsme tradičně zahájili logopedickou chvilkou, která byla opakováním z poslední lekce před Vánoce. Kuba mě velice potěšil, protože bylo vidět, že doma s rodiči zkoušeli a procvičovali vše, co měli v sešitě.

Barvy dokáže Kuba rozlišit, ale pořád bojujeme s pojmenováváním z jeho strany. Tam je pořád vidět jistá míra ostychu a strachu, aby to neřekl špatně.

Geometrické tvary dokáže Kuba pojmenovat a také dokázal bez větších problémů vypracovat pracovní list a rozlišovat malý x velký.

Grafomotorické cvičení také zvládl, ale bylo to velmi jednoduché – spíše jsem chtěla, aby si připomněl správné držení tužky a správné sezení u stolu.

Co se týče pojmenovávání obrázků, tam jsem neshledala žádné výrazné problémy – pouze stan pojmenoval jako bunkr.

Na závěr jsem se pokusila naučit ho básničku o dvou verších. K překvapení mému a následně i k překvapení tatínka se Kuba básničku naučil – sice je potřeba mu občas napovědět, ale hned pokračuje. Z tohoto mám velkou radost, protože před Vánoce nechtěl ani opakovat verše, natož se básničku naučit.

Navíc jsem si všimla, že v některých slovech už Kuba začíná vyslovovat hlásku L.

Setkání č. 12 – 5. 1. 2023

Téma: Červená Karkulka

Obsah lekce:

- ✓ logopedická chvilka – pohádka Červená Karkulka
- ✓ čtení podle obrázků
- ✓ rozvoj sluchového vnímání
- ✓ rozvoj rozumových schopností
- ✓ rozvoj zrakového vnímání
- ✓ grafomotorika

Průběh lekce:

Logopedická chvilka – cvičíme pusinku s pohádkou O červené Karkulce

- Lekci zahajuji pohádkou O červené Karkulce. Pohádku s doprovodným cvičením na procvičení pusinky jsem našla v knize „Když jazýčkem zacvičíme, krásně se hned rozmluvíme“ od Marcely Kotové. Na tomto cvičení se mi líbí, jak Kuba bedlivě poslouchá a čeká jaké cvičení přijde. (str. 34)

Čtení podle obrázků

- Na logopedickou chvílku navazuji dalším cvičením. Tím je čtení podle obrázků. Zde se nejen ukazuje, zda Kuba chápe význam obrázků, ale také zda při logopedické chvílce poslouchal i text pohádky. Tímto cvičením procvičujeme paměť a rozvíjíme také slovní zásobu a vyjadřování. (str. 35)

Rozvoj sluchového vnímání

- K tomuto cvičení jsem využila toho, že máme ve školce k dispozici interaktivní tabuli. Na internetu jsem si našla video se zvuky lesa. Kuba si lehl na koberec ve třídě, zavřel oči a poslouchal. Nejen že si při tomto cvičení na chvíli odpočinul, ale také rozvíjel své sluchové vnímání. Po asi 5 min jsem video zastavila a povídali jsme si co za zvuky slyšel.
- Odkaz na video: <https://www.youtube.com/watch?v=HRMP4I8wj88&t=2636s>

Rozvoj rozumových schopností

- Abychom si na chvíli odpočinuli od Karkulky a lesa, zvolila jsem pracovní list na procvičení číselné řady 1-6. Tento pracovní list jsem našla mezi souborem pracovních listů v MŠ. Úkolem Kubu bylo spojit skupiny předmětů se správným počtem teček na hrací kostce.
- **viz příloha č. 11**

Rozvoj zrakového vnímání

- Na závěr se vracíme opět k pohádce. Položila jsem před Kubu knížku. V ní je nakreslený domeček a kolem spousta stop. Pouze jeden druh patří vlkovi. Kubovým úkolem je poznat, která stopa to je a pak prstem jít po té stopě. Jakmile dorazí k poslední stopě, odpoví mi na otázku, kam vlk došel? (str. 35)

Grafomotorika

- Závěr lekce věnujeme pracovnímu listu. Úkol je jednoduchý. Dle vzoru dokreslí vlkovi zuby. Toto cvičení bylo pro Kubu velmi těžké, nezvládl ho.
- **viz příloha č. 12**

Evaluační lekce:

Lekci hodnotím velmi pozitivně. Nejen, že u Kubu sleduji zlepšování při logopedických chvílkách, ale také při čtení podle obrázků se ukazuje, že dává pozor, pamatuje si, o čem byla pohádka z logopedické chvílky.

Část, kdy jsme využili interaktivní tabuli byla spíše oddechová. Chtěla jsem, aby se Kuba uvolnil a ponořil se do zvuků lesní přírody. Pak jsme si o nich popovídali. Mělo to na Kubu takový efekt, že druhý den mi přinesl do školky ukázat knížku o lesních zvířatech, která vydávala zvuky.

Co se týče pracovního listu na počítání, tam jsem nenarazila na žádný problém. Kuba vše správně spojil, obrázky mi pojmenoval.

I závěr lekce, který byl věnován stopám vlka, Kuba zvládl. Sice chvíli přemýšlel, která ta stopa asi bude vlkova, ale nakonec si s úkolem velmi dobře poradil.

Co však dneska skončilo úplným fiaskem byla grafomotorika. Zde Kuba nezvládl dle zadání dokreslit vlkovi zuby.

O tom, jak to Kubovi jde se zajímal i tatínek. Bavili jsme se o tom, co já vidím jako lepší a tatínek mi sdělil, že i oni si doma všimli, že Kuba začal tvořit delší věty. Ano někdy jsou nesrozumitelné a nemají význam, ale vnímají to jako jistou změnu k lepšímu.

Setkání č. 13 – 6. 1. 2023

Téma: Budulínek

Obsah lekce:

- ✓ logopedická chvílka – pohádka Budulínek
- ✓ čtení podle obrázků
- ✓ rozvoj rozumových schopností
- ✓ rozvoj zrakového vnímání
- ✓ grafomotorika
- ✓ rozvoj hrubé motoriky

Průběh lekce:

Logopedická chvílka

- I v dnešní lekci nás doprovází kniha „Když s jazýčkem zacvičíme, krásně se hned rozmluvíme. Při předchozí lekci se ukázala jako velmi přínosná a Kubovi práce s ní svědčí. Pro logopedickou chvílku jsem zvolila pohádku o Budulínkovi. Zde jak už jsme zvyklí na nás čekaly cviky k procvičení pusinky. (str. 38)

Čtení podle obrázků

- Na logopedickou chvílku jsme navázali opět čtením podle obrázků. S Kubou tak dále rozvíjím paměť, slovní zásobu a vyjadřování. (str. 39)

Rozvoj rozumových schopností

- Kuba má před sebou malý úkol. Na obrázku vidí tři chlapce. Každý z nich ukazuje na prstech určité množství. Kuba musí podle počtu prstů vybarvit stejný počet hrášků v misce. **viz příloha č. 13**

Rozvoj zrakového vnímání

- Protože vím, že Kubu je potřeba neustále překvapovat něčím novým, odložili jsme knihu a vzali pracovní list. (zdroj: Zrakové vnímání – Optická diferenciacie I. od J. Bednářové)
- Na pracovním listě bylo vyobrazeno několik obrázků. Každý obrázek tam byl dvakrát a Kubovým úkolem bylo spojit nebo vybarvit dva stejné obrázky.
- **viz příloha č. 14**

Grafomotorika

- Protože v minulé lekci Kuba úkol na grafomotoriku nezvládl, zkusila jsem mu dát něco lehčího. Jeho úkolem bylo dle zadání dokreslit struny na dědečkovi housle – dělat vodorovné čáry z jednoho bodu do druhého. **viz příloha č. 15**

Rozvoj hrubé motoriky

- Po návratu do školky jsem si všimla, že Kuba jako by se mi vrátil v čase a bylo zase září. Opět se opakují tyto situace: má problémy s obracením oblečení, opět nestřídá nohy na schodech, je neustále poslední – pořád na něj čekám ať už při oblékání nebo při jídle.
- Z tohoto důvodu ho na závěr dnešní lekce beru na školní hřiště. Zde pomocí kříd nakreslíme panáka. Jeho úkolem je několikrát skákat, vždy dle mého zadání – střídáme pravou/levou nohu, snožmo apod. Také využijeme prolézaček a dřevěných kladin k chůzi.
- Tímto zakončením jsem u Kubu chtěla docílit opětovného rozvoje hrubé motoriky a tím, že jsme šli ven, také dodat možnost ke zrychlení samoobsluhy.

Evaluace lekce:

Dnešní lekci hodnotím velmi pozitivně. Kuba všechno zvládl, s ničím neměl velké problémy. Co mě však zarazelo byla Kubova „rychlost“. Před Vánocemi zvládal základní sebeobsluhu, nebyl poslední, střídal nohy na schodech apod. – Teď jako by to nikdy neuměl a měl se to učit znovu.

Co se týče grafomotoriky, tam jsem zvolila po předchozím neúspěchu, mnohem lehčí variantu. Toto už zvládl, dokonce se snažil i o správný úchop.

Setkání č. 14 – 9. 1. 2023

Téma: Zima ta nás láká, postavíme sněhuláka

Obsah lekce:

- ✓ logopedická chvilka – pohádka
- ✓ cvičíme si pusinku – pojmenovávání obrázků
- ✓ rozvoj paměti – básnička
- ✓ rozvoj hrubé motoriky – hra kry
- ✓ rozvoj slovní zásoby a vyjadřování
- ✓ rozvoj zrakového vnímání

Průběh lekce:

Logopedická chvilka – pohádka

- Jako vždy jsem lekci zahájila logopedickou chvilkou. Dle zvýrazněných slov v textu jsem Kubovi ukazovala cviky a on je opakoval. U Kubu je v této části vidět postupné zlepšování. Jeho pohyby a provedení cviku je důslednější. (*celá lekce - Rozhýbej svůj jazýček – str. 121*)

Cvičíme si pusinku – pojmenovávání obrázků

- V knize (*str. 122*) máme několik obrázků. Kubovým úkolem je je pojmenovat.
- Dále si o obrázcích povídáme – co je štěně? Kdy venku sněží? apod.

Rozvoj paměti – básnička

- Protože se podařilo Kubu naučit už jednu básničku, pokusíme se naučit druhou. Tato je tematicky laděná do zimy. (*str. 123*)

Rozvoj hrubé motoriky

- Pohybová hra kry. Kuba dostal dva bílé papíry A4. Jeho úkolem je pomocí těchto papírů (ker) přesunout se na druhou stranu třídy.

Rozvoj slovní zásoby a vyjadřování

- Před Kubou je 6 obrázků. Jeho úkolem je popsat co na obrázcích vidí. Během povídání kladu Kubovi doplňující otázky jako je např. Jakou barvu má tady ta bunda? Jakou barvu mají boby? apod. (*str. 127*)

Rozvoj zrakového vnímání

- Kuba má za úkol najít 5 rozdílů mezi dvěma obrázky. **viz příloha č. 16**

Evaluace lekce:

Lekce měla klidný průběh, vše se nám dařilo. V logopedických chvilkách je patrné, že Kubovy pohyby, cviky apod. jsou více propracované, dává si na tom více záležet. Pojmenovávání obrázků problémy nedělá – jenom Kuba neustále mluví potichu, tudíž kolikrát neslyším, co říká a vyzývám ho k opakování.

Co se týče básničky, tam je patrné, že Kuba pochopil princip nácviku básně, a proto je učení básničky pro oba jednodušší. U pohybové hry Kry je vidět, že Kubova motorika je pořád méně rozvinutá, a proto je tato hra pro Kubu přínosem. Navíc se u hry smál, takže lze usuzovat, že se bavil.

Popis obrázků Kuba zvládl. Potřeboval však doplňující otázky, aby vůbec něco řekl – např. Kdo je na obrázku? Co dělá? atd. V jeden okamžik mě Kuba překvapil, když v odpovědi zaznělo světle modrá – pomalu začíná rozlišovat odstíny.

Na závěr už jsme hledali 5 rozdílů mezi dvěma obrázky. Kubovi to moc dlouho trvalo. Ke zjištění rozdílů si pomohl počítáním. Zde jsem viděla, že dokáže ukazovat, a přitom počítat do 10. Rozdíly tak nakonec všechny našel.

Setkání č. 15. – 13. 1. 2023

Téma: Pirát černou nocí pluje, svoji loď si kormidluje

Obsah lekce:

- ✓ logopedická pohádka – O bacilech
- ✓ logopedická chvilka – cvičíme pusinku
- ✓ rozšiřování slovní zásoby – pojmenovávání obrázků
- ✓ rozvoj ruky ke správnému psaní
- ✓ rozvoj jemné motoriky

Průběh lekce:

Logopedická pohádka – O bacilech

- K této části lekce jsem použila knihu Malované logopedické pohádky do M. Navrátilové. Zvolila jsem pohádku O bacilech (*str. 52*). V současné době dost aktuální téma a také proto, že vím, že Kuba začíná používat ve slovech hlásku L (tak, abychom ji dále upevňovali)
- Nejdříve jsem mu ukázala obrázky a společně jsme si je pojmenovali. Následně jsem četla text, a když se některý z obrázků v textu objevil, Kuba ho měl pojmenovat.
- Bohužel tato část Kubovi vůbec nesedla. Nevím, čím to bylo, protože obrázkové čtení děláme i v rámci programu v MŠ a on mi u toho mlčel a vůbec nereagoval.

Logopedická chvilka – cvičíme pusinku

- Pomůcka: kniha Rozhýbej svůj jazýček – nové hry (*str. 149*)
- Protože předchozí část byla dá se říct totální fiasko, musela jsem okamžitě sáhnout po již osvědčené části – a to je logopedická chvilka. Ta nás zavedla mezi piráty. V textu byli tučně vyznačena slova, která Kuba buď opakoval nebo po mně opakoval cviky s pusou.

Rozšiřování slovní zásoby – pojmenovávání obrázků

- Tato část je Kubovi také dobře známá a už dokáže bez větších náznaků reagovat a obrázky pojmenovává tak, jak mu je ukazují. Využívám i otázek typu: jaké má tričko barvu? K čemu slouží brýle apod. (*str. 150*)

Rozvoj ruky ke správnému psaní

- Toto cvičení jsem zaměřila na správný úchop tužky.
- Nejdříve jsem Kubovi nakreslila vlny, které musel prstem několikrát obtáhnout, aby si uvolnil ruku a především zápěstí.
- Jakmile měl ruku uvolněnou, dostal do ní obyčejnou tužku a podle vzoru měl pirátovi dokreslit zlaťáky. **viz příloha č. 17**

Rozvoj jemné motoriky

- K této části jsem použila hračku, která nám byla doporučována již v době studia. Přesný název zní Geometrická výuková hra. Tato hra podporuje nejen jemnou motoriku, ale také podporuje pochopení geometrických tvarů hravou formou.
- Dala jsem ji Kubovi. Vysvětlila mu, co je smyslem hry a nechala ho pracovat. Úplně mu to ale nešlo.
- **viz příloha č. 18**

Evaluace lekce:

Tato lekce byla taková zvláštní. Hned na úvod jsme měli logopedickou pohádku, která skončila těžkým neúspěchem. Kuba vůbec nespocoval, koukal všude, jen ne do knížky. Musela jsem tedy sáhnout po náhradním řešení, kde už se Kuba začal chytat a pracovat.

Na logopedickou chvíli a pojmenovávání obrázků už je zvyklý, proto mu tato část lekce nedělala žádné problémy a pracoval. Část věnovaná rozvoji ruky se Kubovi také vydařila, dokonce se snaží o správný úchop, což mám radost.

Závěr lekce jsme věnovala hře na rozvoj jemné motoriky. Tady jsem čekala, že si Kuba bude s dílky více hrát, zkusit přikládat, ale on si s nimi spíše točil v rukách a moc mu to nešlo.

Setkání č. 16 – 16. 1. 2023

Téma: Opakování

Obsah lekce:

- ✓ listujeme sešitem – opakujeme si
- ✓ rozvoj hrubé motoriky – tanec kuřátek
- ✓ cvičení pro rozvoj jemného sluchového rozlišování
- ✓ cvičení na pravolevou orientaci
- ✓ grafomotorika – svislé a vodorovné čáry

Průběh lekce:

Tato lekce byla hodně volná. Byla jsem zdravotně indisponovaná a musela jsem tomu tuto lekci přizpůsobit.

Listujeme sešitem – opakujeme si

- S Kubou jsme si vzali sešit a listovali si v něm. Vyhledávala jsem takové věci, kdy Kuba musel mluvit sám. Většinou pojmenovával obrázky nebo jsme tvořili věty podle obrázků apod.

Rozvoj hrubé motoriky

- Zdroj: https://www.youtube.com/watch?v=yf_5B1Y1I34
- Kubovi jsem pustila na interaktivní tabuli video a Kuba měl za úkol podle něj cvičit.

Cvičení pro rozvoj jemného sluchového rozlišování

- Zdroj: kniha Naučím se všechny hlásky (str. 9)
- Před Kubou je několik obrázků zvířat. Já mu obrázku ukazuji – on napodobuje zvuky zvířat.
- Změna – já napodobuji zvuky zvířat a Kuba mi na to zvíře ukáže a pojmenuje ho.

Cvičení na pravolevou orientaci

- Zdroj: pracovní sešit – Předčtenářské dovednosti
- Kubovi jsem do sešitu nalepila pracovní list. Na něm vidí obrázky dopravních prostředků.
- Jeho úkolem je v každém řádku zakroužkovat ty dopravní prostředky, které míří doprava.
- **viz příloha č. 19**

Grafomotorika

- Zdroj: pinterest
- Kubovým úkolem je dokreslit zvířatům peřinu. (Navazuji na téma Zimní spánek, které máme aktuálně v plánu)
- **řviz příloha č. 20**

Evaluace lekce:

Tato lekce byla nakonec celkem příjemná. Kuba plnil všechny úkoly tak jak měl, u ničeho dlouho nepřemýšlel a podle toho ta práce i vypadala. Taneček na procvičení hrubé motoriky se mu asi moc nelíbil, ale aspoň se snažil a zkoušel.

Zvuky zvířat mu problémy nedělaly, stejně tak jejich pojmenování. Velice mě překvapil u pracovního listu, kde kroužkoval dopravní prostředky. Tam to zvládl úplně bez chyby. Stejně tak závěrečné cvičení, které bylo zaměřeno na správný úchop tužky, se mu povedlo.

Závěr, metodická doporučení:

Ze spolupráce s Kubou a jeho rodiči mám výborný pocit. U Kubu se během programu projevovale zlepšení, a dokonce se podařilo, že Kuba začíná vyslovovat hlásku L, což při vstupu do programu nebylo. Byly lekce, které byly pohodové, příjemné, ale nastaly i lekce, které byly vleklé, pomalé a řekla bych, že Kuba na mě působil v těchto chvílích otráveně.

Když zhodnotím celý program, který jsem s Kubou prošla, musím říct, že jsem spokojená. Tím, že Kuba je zvědavý kluk, který se rád učí a naslouchá, přišlo mi, že téměř vše ho zaujalo. Na druhou stranu to byla i výzva, protože jsem věděla, že pokud chci něčeho dosáhnout, je potřeba mu chystat neustále něco nového.

Co se týče dalšího postupu, tak bych u Kubu doporučovala pokračovat v celkovém rozvoji. Kuba má mírné nedostatky jak v hrubé, tak v jemné motorice, je u něj potřeba i nadále rozvíjet slovní zásobu a vyjadřování. Podporovat jej v tom, aby se nebál mluvit, ale naopak aby mluvil nahlas a nestyděl se – s tím jsme hodně bojovali. Na logopedii aktuálně řeší navozování hlásky K.

Použitá literatura:

- 1) BEDNÁŘOVÁ, Jiřina. *Zrakové vnímání: optická diferenciace I*. 3. vyd. Praha: DYS-centrum Praha, 2010. ISBN 978-80-904494-2-8
- 2) BEDNÁŘOVÁ, Jiřina a Vlasta ŠMARDOVÁ. *Diagnostika dítěte předškolního věku: co by dítě mělo umět ve věku od 3 do 6 let*. 2. vydání. Ilustroval Richard ŠMARDA. Brno: Edika, 2015. Moderní metodika pro rodiče a učitele. ISBN 978-80-266-0658-1
- 3) HAVLÍČKOVÁ, Jana a Ilona EICHLEROVÁ. *Logopedické hádanky*. Ilustroval Patricie KOUBSKÁ, ilustroval Vendula HEGEROVÁ. Praha: Portál, 2021. ISBN 978-80-262-0715-3
- 4) KLENKOVÁ, Jiřina a Helena KOLBÁBKOVÁ. *Diagnostika předškoláka: správný vývoj řeči dítěte*. Brno: MC nakladatelství, 2003. ISBN 80-239-0082-X
- 5) KOTOVÁ, Marcela. *Když jazyčkem zacvičíme, krásně se hned rozmluvíme: pohádky pro logopedickou prevenci*. Ilustroval Vendula HEGEROVÁ. Praha: Portál, 2022. ISBN 978-80-262-1895-1
- 6) KOTOVÁ, Marcela. *Rozhýbej svůj jazyček: zábavné hry pro rozvoj řeči*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-247-1955-9

- 7) KOTOVÁ, Marcela. *Rozhýbej svůj jazýček – nové hry: rozvoj řeči hravě*. Ilustroval Veronika KUBÁČOVÁ. Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-1331-6
- 8) NAVRÁTILOVÁ, Magdalena. *Malované logopedické pohádky*. 2. vydání. Ilustroval Aleš ČUMA. V Brně: Edika, 2022. ISBN 978-80-266-1781-5
- 9) NOVOTNÁ, Ivana. *Logopedické vymalovánky: [logopedická cvičení pro děti od 4 do 7 let]*. Ilustroval Miroslav RŮŽEK. Brno: Computer Press, 2009. Dětská naučná edice (Computer Press). ISBN 978-80-251-2517-5
- 10) POSPÍŠILOVÁ, Zuzana. *Logohrátky*. Ilustroval Zdeňka ŠTUDLAROVÁ. Praha: Bambook, 2018. ISBN isbn978-80-247-3975-5
- 11) *Předčtenářské dovednosti: pracovní listy pro rozvoj školní zralosti u dětí MŠ, úžasné aktivity pro rozvoj dětského čtenářství, dobrý start do školy*. Praha: Raabe, 2018. ISBN 978-80-7496-380-3
- 12) VÍTKOVÁ, Zorka. *Naučím se všechny hlásky: cvičení pro správnou výslovnost*. Praha: Bambook, 2021. ISBN 978-80-271-2511-1

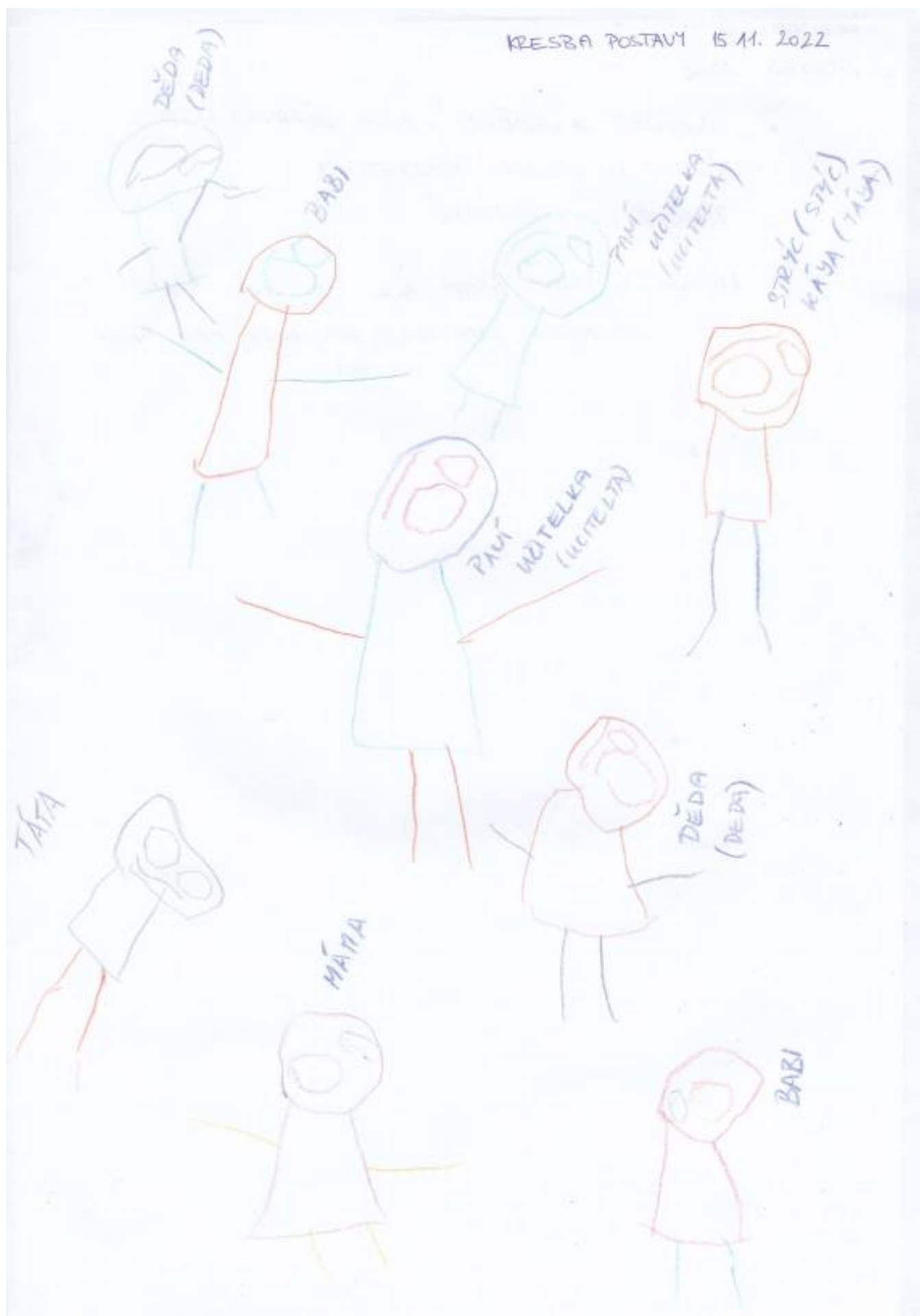
Materiál z internetu:

- 1) www.ulozto.cz – Předčíselné představy – Jiřina Bednářová
- 2) <http://www.spclogacek.cz/wp-content/uploads/2021/11/anamnesticky-dotaznik.pdf> (posloužilo jako vzor pro vytvoření dotazníku pro rodiče)
- 3) <https://docplayer.cz/68290456-Anamnesticky-dotaznik.html> (posloužilo jako vzor pro vytvoření dotazníku pro rodiče)
- 4) www.pinterest.com

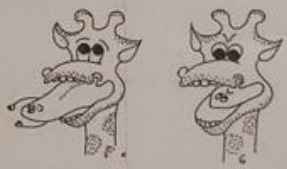
Seznam příloh:

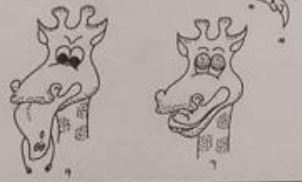
- ✓ příloha č. 1 – kresba postavy
- ✓ příloha č. 2 – Pohádka o jazýčku žirafy Žofky
- ✓ příloha č. 3 – přiřazování stejných odstínů barev
- ✓ příloha č. 4 – najdi obrázek
- ✓ příloha č. 5 – vánoční stromeček
- ✓ příloha č. 6 – vánoční řetěz
- ✓ příloha č. 7 – Jak se vydal jazýček na výlet
- ✓ příloha č. 8 – přiřazování stejných odstínů barev
- ✓ příloha č. 9 – PL vybarvení geometrických tvarů dle pokynů
- ✓ příloha č. 10 – grafomotorika – paprsky sluníčka
- ✓ příloha č. 11 – PL číselná řada 1 - 6
- ✓ příloha č. 12 – grafomotorika – vlčí zuby
- ✓ příloha č. 13 – vybarvi správný počet
- ✓ příloha č. 14 – PL najdi dva stejné obrázky
- ✓ příloha č. 15 – grafomotorika – dědečkovy struny na housle
- ✓ příloha č. 16 – hledání rozdílů
- ✓ příloha č. 17 – grafomotorika – kruh
- ✓ příloha č. 18 – geometrická výuková hra
- ✓ příloha č. 19 – PL – pravolevá orientace
- ✓ příloha č. 20 – grafomotorika – svislé a vodorovné čáry

KRESBA POSTAVY 15.11. 2022

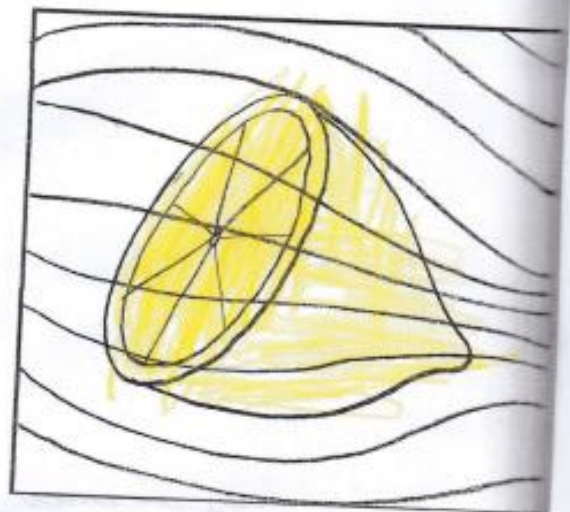
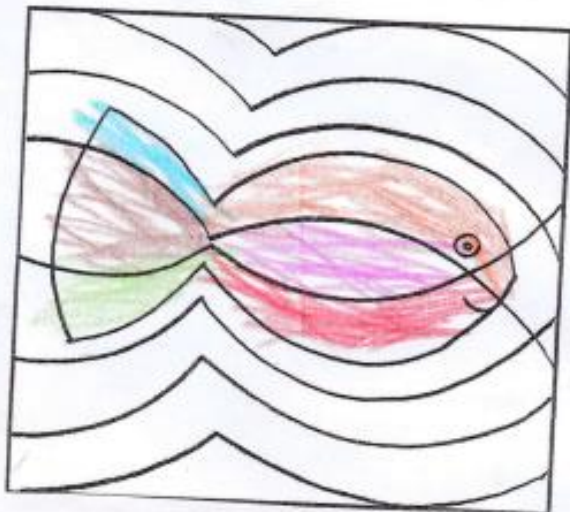
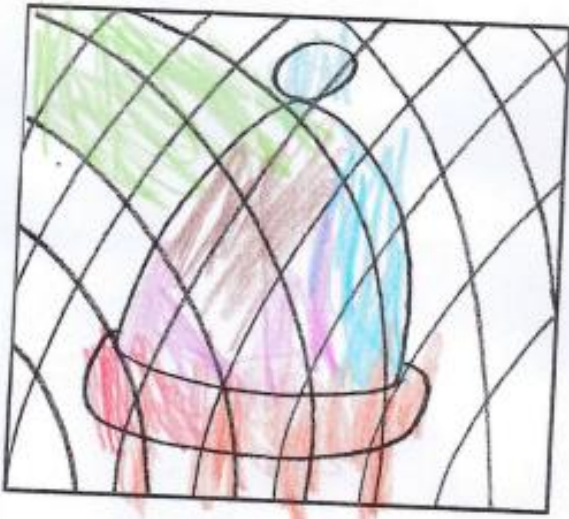
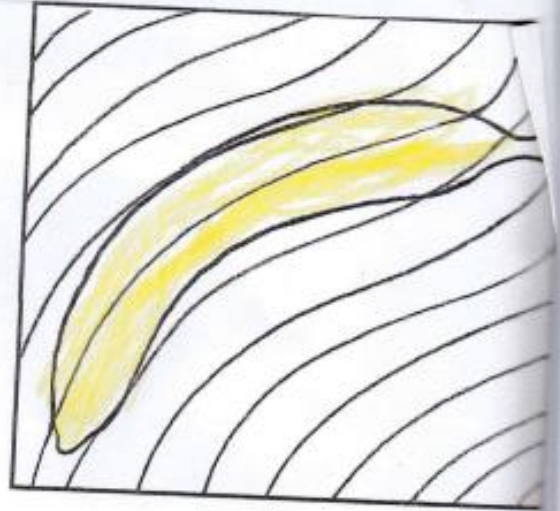

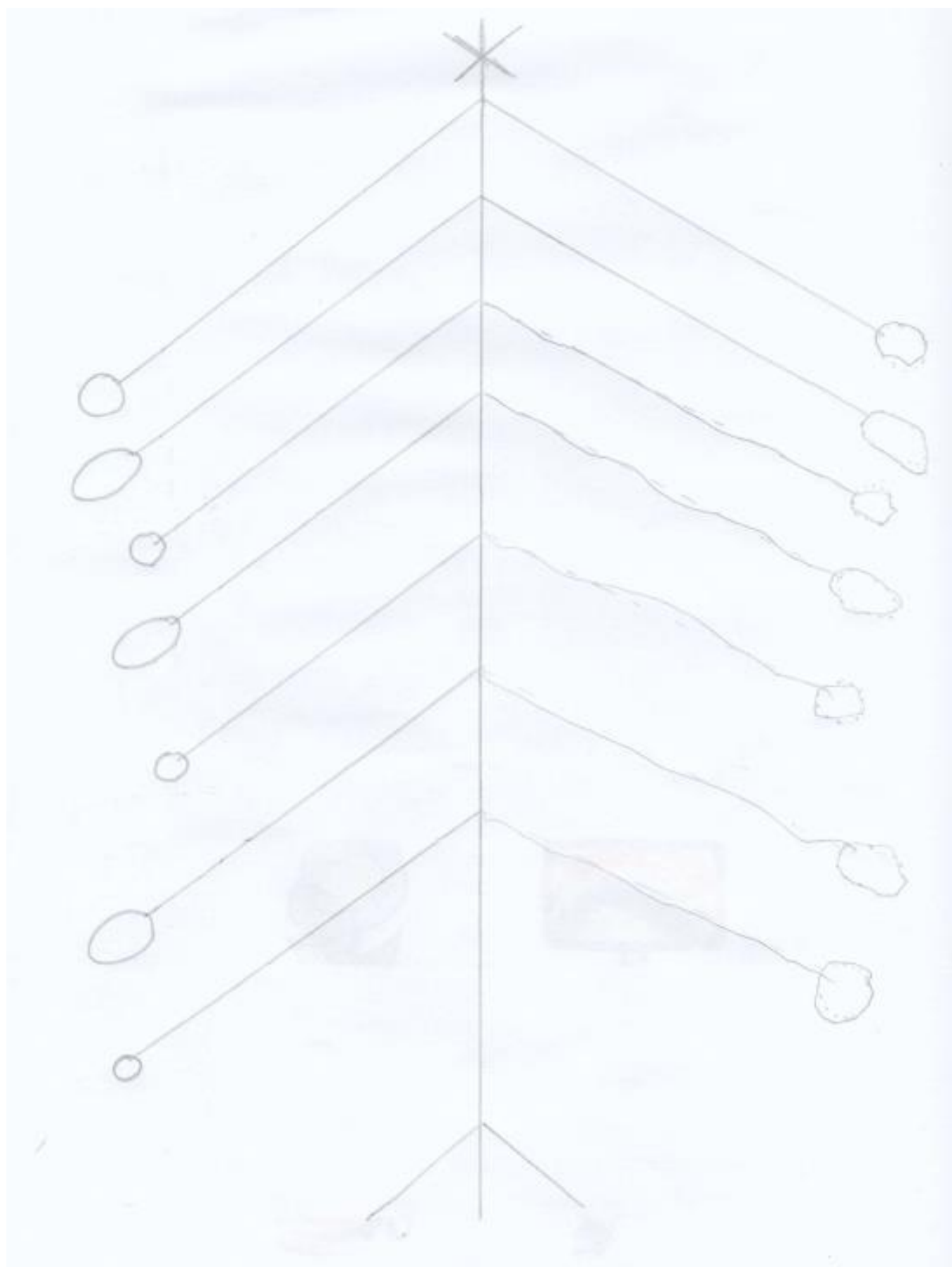
Pohádka o jazýčku žirafy Žofky - procvičte si jazýček

	
<p>1. Byl jednou jeden jazyk a ten bydlel v tlamičce žirafy Žofky. Ráno se probudil a protáhl se. (Vypláznout jazyk co nejvíce.)</p>	<p>2. Podíval se nahoru, jestli svítí sluníčko... (Pohyb jazyka z úst ven a nahoru ke špičce nosu.)</p>
	
<p>3. ... nebo jestli tam náhodou není bláto. (Pohyb jazyka ven a směrem k bradě.)</p>	<p>4. Bylo hezky, a tak šel na procházku. (Při fixním mezičelistním úhlu jazyk kmitá plynule zleva doprava do krajních poloh.)</p>
	
<p>5. Uviděl koníčka a chtěl si taky zajezdit. (Příslušné pohyby jazyka na tvrdém patře.)</p>	<p>6. Šel dál a spatřil houpačku. Utíkal k ní se pohoupat. (Při fixním mezičelistním úhlu se jazyk pohybuje ven z úst a dovnitř v jedné rovině.)</p>

	
<p>7. Jazýček už byl unavený a měl velikou žízeň. Napil se mlíčka jako kočička. (Příslušné pohyby jazyka při fixním mezičelistním úhlu.)</p>	<p>8. Umazal si však pusinku a musel se umýt. Nejprve se umyl nahoře. (Při fixovaných otevřených ústech se špička jazyka pohybuje po horním rtu zleva doprava a naopak.) Potom se umyl dole. (Špička jazyka olizuje spodní ret.)</p>
	
<p>9. Už byl večer a jazyk se vrátil do tlamičky. Nejdříve se protáhnul a pak šel spát. (Opět vypláznout jazyk co nejvíce a pak schovat do pusy.)</p>	

Příloha č. 7

Logopedická chvílka „Jak se vydal jazýček na výlet“ – Mgr. Renata Volfová

1. Byl jednou jeden Jazýček a ten byl lel v Pusinkově. Ráno se probudil a protáhl se, (Vyplázní jazýček co nejvíce to jde.)

4. Bylo hezky, a tak si vyšel na procházku. (Vyplázní jazýček a nrskej jím z jednoho kousku do druhého = při fixním mezičelistním úhlu jazyk kmitá plynule zleva doprava do krajních poloh.)

2. Podíval se nahoru, jestli svítí sluníčko (Vyplázní jazýček nahoru k nosánku – pohyb jazyka z úst ven a nahoru ke špičce nosu.)

5. Na louce se pásli koníček. Jazýček na něj vyskočil a klusal s koníkem dál po cestě. (Známe nrskáni jazyka o patro, které vydává zvuk klusajícího konika)

KLAP KLAP KLAP

8. Při tom se trochu umazal a tak se musel i umýt. Nejprve nahore a potom i dole. (Vyplázní jazýček obhlíží zlevu doprava a zprava dolů napřed horní ret a potom i dolní ret.)

3. nebo jestli je venku bláto po dešti. (Vyplázní jazýček dolů, k bradičce.)

6. Když uviděl houpačku, nechal konika běžet dál a šel se pohoupat.

(Vyplozuj jazýček rovně ven a dovnitř pusinky = při fixním mezičelistním úhlu se jazyk pohybuje ven z úst a zase dovnitř v jedné rovině.)

9. A než se umyl, byl večer, vyšly hvězdy a přišla noc. Byl čas jít spát. Jazýček se ještě protáhl a vrátil se do své postýlky v Pusinkově. Dobrou noc!

(Co nejvíce vyplázní jazýček.)

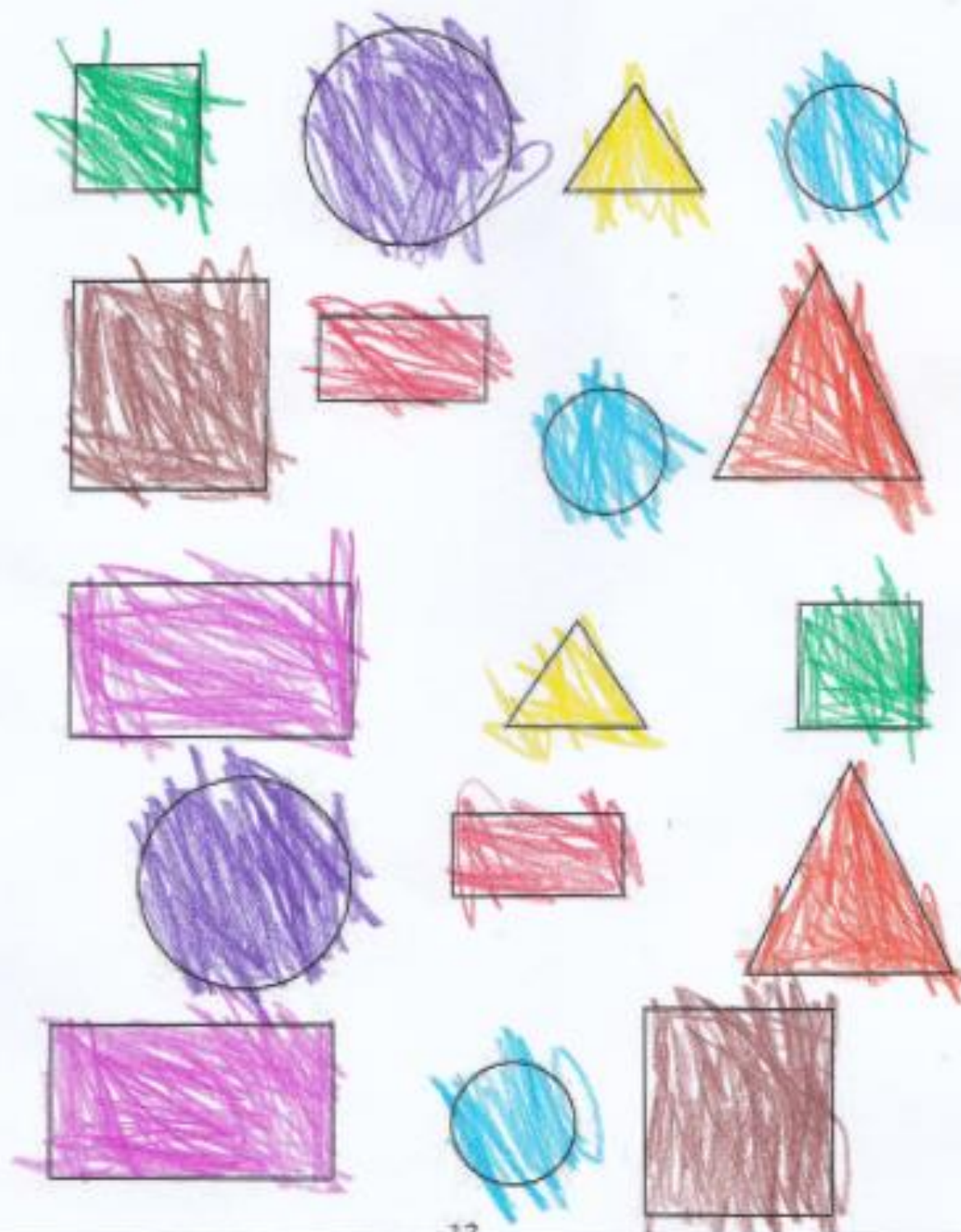
7. Sluníčko hřálo a Jazýček dostal žízeň. Ze studánky se napil jako pije kočička.

(Vytáh jazýček a napodobíš kočičku při pití mlíčka z misky = jazyk je ve fixním mezičelistním úhlu a stále poloze hlavy.)

Vybarvi všechny malé trojúhelníky žlutě, všechny velké trojúhelníky oranžově, všechny velké čtverce hnědě, všechny malé čtverce zeleně, všechny malé kruhy fialové, všechny velké kruhy modře, všechny velké obdélníky růžově, všechny malé obdélníky červeně.

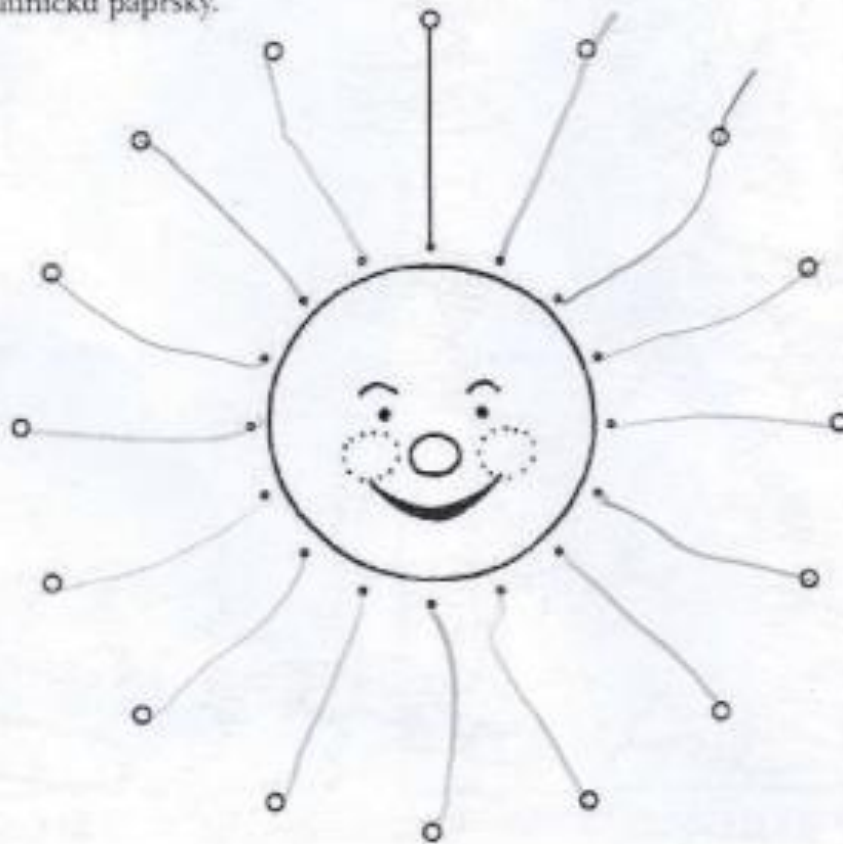

4. Nauč se říkanku o sluníčku.

SLUNÍČKO, SLUNÍČKO,
ZASVIŤ NÁM MALÍČKO,
CHCEME SE OHRÁT,
PĚKNÝ DEN SI DOPŘÁT.

5. Dokresli sluníčku paprsky.

PROZUMOVÉ SOBOPROSTÉ

Kdy už konečně
hodím šestku?

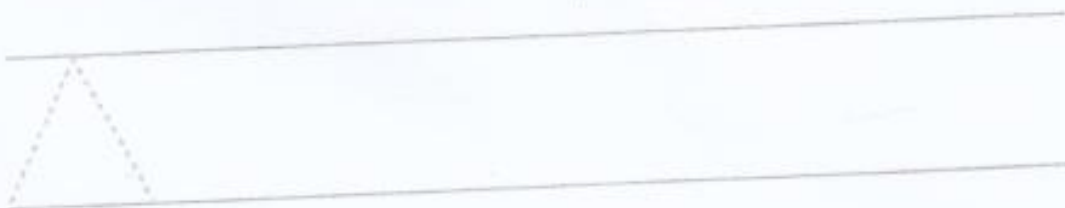
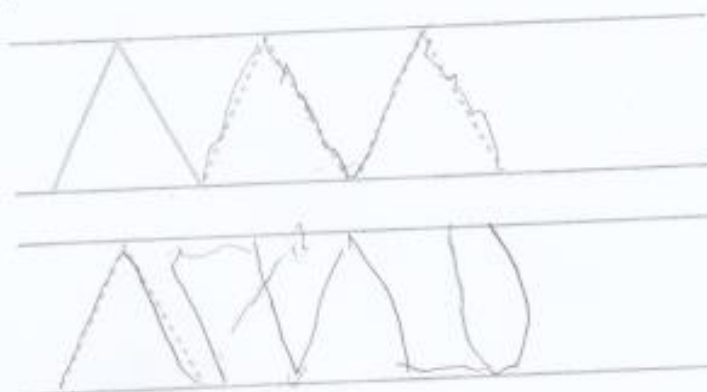
☺☺
Spočítej jednotlivé předměty ve skupině
a spoj je se stejným počtem teček.
☺☺☺
Spočítej jednotlivé obrázky ve skupině,
zkus nepočítat po jedné. Potom spoj
skupinky se stejným počtem teček (děti
se snaží globálně postřehnout počet).

To je tedy dneska zrada,
jednička mi pořád padá!
Házím kostkou stále dál,
šestku bych si strašně přál.
Teď se tě ptám, hošíčku,
můžu hodit osmičku?

CVIČÍME RUČÍČKU

ÚKOL: Namaluj vlkovi zuby!

© ČERVENÉ KARKULCE

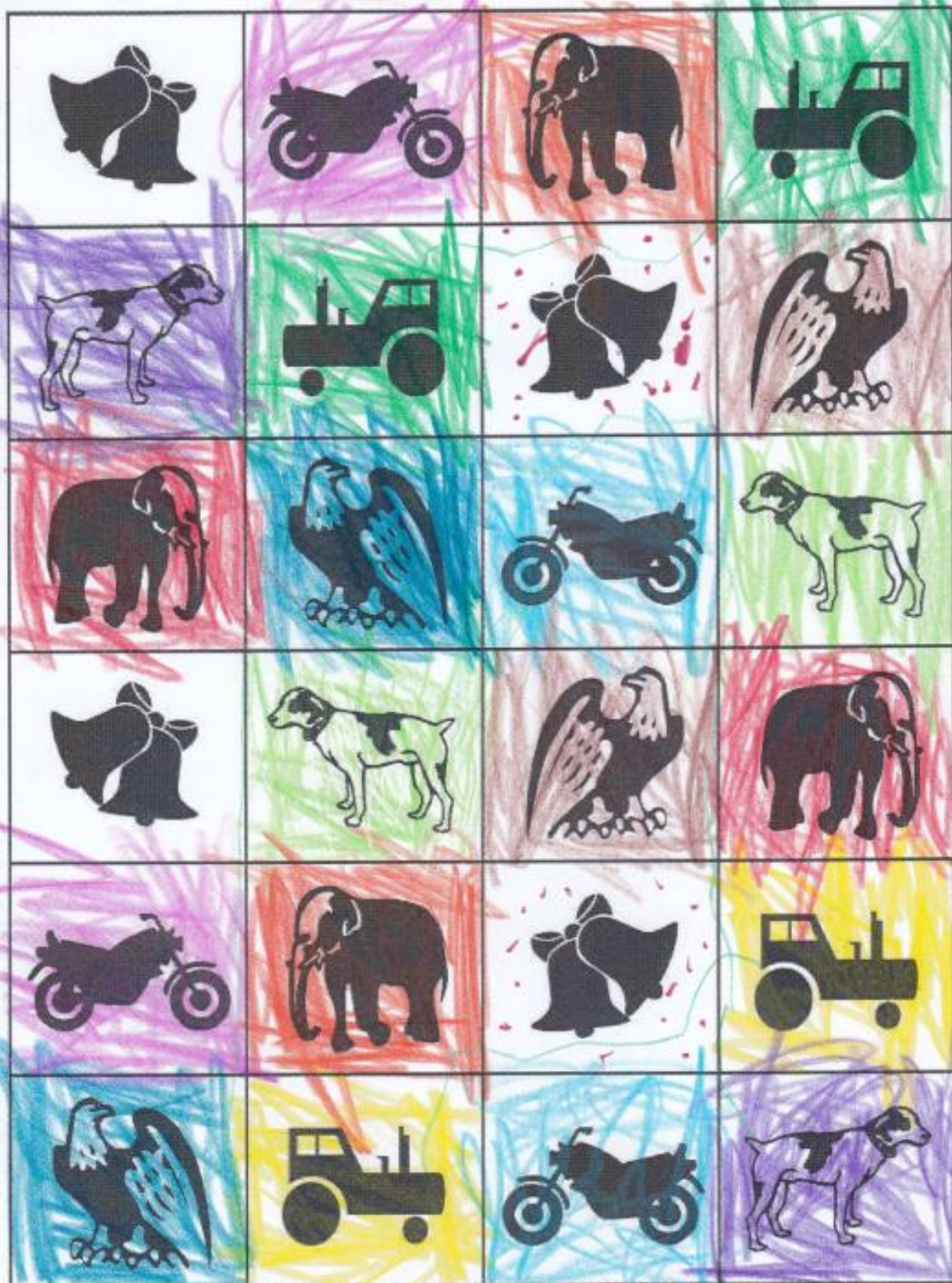

UČÍME SE HROU

* ÚKOL: Vymaluj tolik hrášků na misce, kolik ti ukazuje Budulínek!

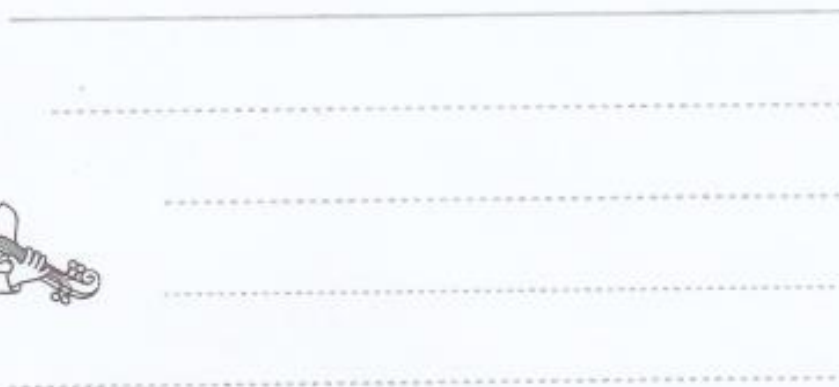
Vyhledej dva shodné obrázky a spoj je čarou (popř. označ stejnou barvou).

CVIČÍME RUČIČKU

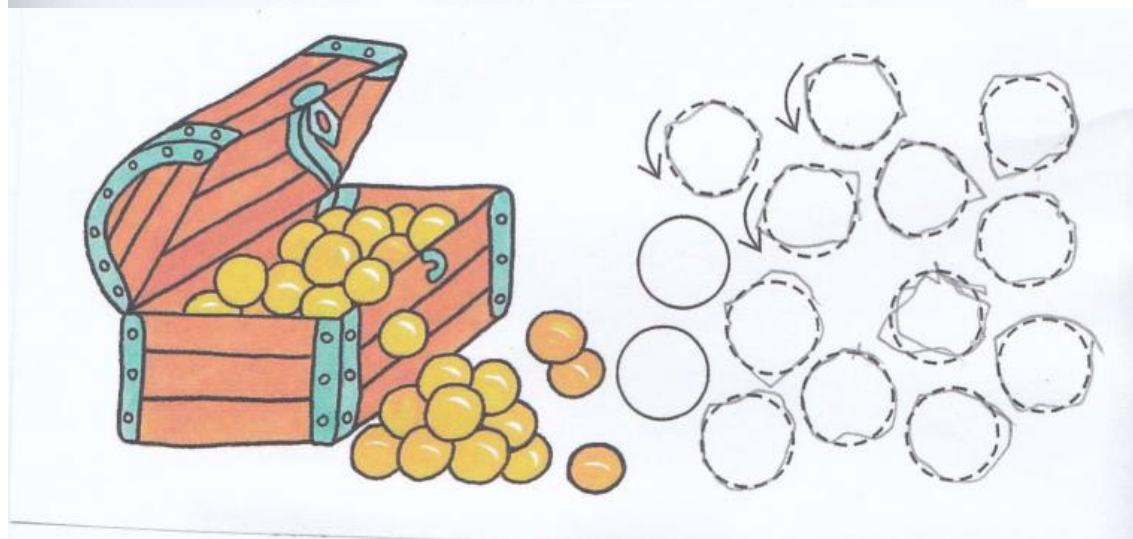
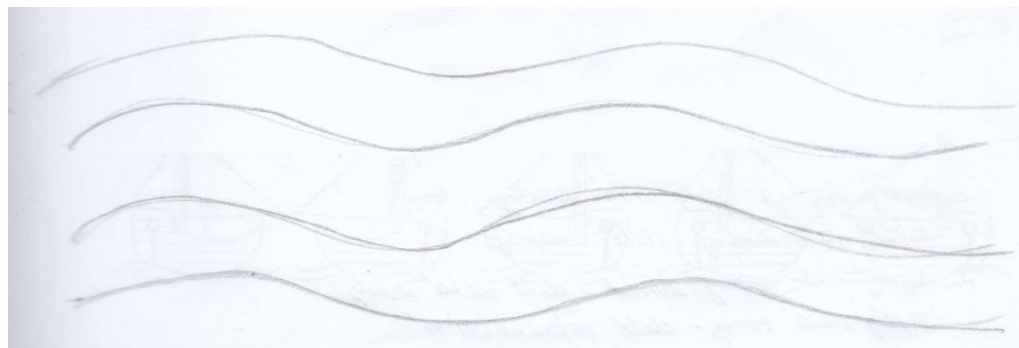
ÚKOL: Namaluj dědečkovi na housličky struny!

✓ Dítě hledá 5 rozdílů mezi obrázky.

Příloha č. 17

Příloha č. 18

Toy
e

Geometry Educational Toy

3 pieces

MONTESSORI
style toy

Promotes fine motor skills
and early understanding
of shapes through play

3
years
old
and
up

PRAVOLEVÁ ORIENTACE

Prohlédni si řádky dopravních prostředků, zakroužkuj všechny, které míří doprava.

